UJ 19/2022 vp
U-jatkokirjelmä rakennusten energiatehokkuusdirektiivin tarkistamisesta

Ympäristövaliokunta 13.9.2022

Johtava asiantuntija Marja Ola

”REPowerEU-ehdotus”

- Euroopan komission tavoite katkaista mahdollisimman nopeasti riippuvuus fossiilisten polttoaineiden tuonnista Venäjältä sekä nopea siirtymä puhtaaseen energiaan on sekä **erittäin tärkeä** että **suuresti kannatettava**.
- Siirtymän toteuttaminen oikeudenmukaisesti & kustannustehokkaasti asemoi osaltansa, jopa merkittävästi, EU:n tulevaisuuden näkymiä. Jopa poliittista tulevaisuutta.
  - Miten energiamurroksen kiihdyttämisellä saadaan lisättyä niin innovaatioita kuin EU:n kilpailukykyä, mutta samalla pidettyä huolta yritysten kilpailukyvystä, kuntien elinvoimasta ja kansalaisten ostovoimasta ja hyvästä elämästä, ilman inflaation mustaan aukkoon syöksymistä
- Euroopan haastava tilanne silmällä pitäen tulisi valtioneuvosto kantaa muodostettaessa ottaa huomioon seuraavat reunaehdot.

Reunaehdot

- **Teknologianeutraalius ja markkinaehtoisuus**
  - Tekniikan nopea kehittyminen korostaa sitä, ettei toteutettavia ratkaisuja ole järkevää sanella rakennuskohtaisesti, kuten direktiiviehdotukseen on nyt kirjattu.
  - Toimijoilla pitää olla mahdollisuus itse valita kustannustehokkaimmat keinot
  - Rakennukseen integroitavat aurinkoenergiaa hyödyntävät pintamateriaalit tekevät jo vahvasti tuloaan.
- **Kustannustehokkuus**
  - Valittujen toimenpiteiden tulee olla kustannustehokkaita ja vähentää mahdollisimman paljon päästöjä suhteessa käytettyihin euroihin
    - Isojen toimisto/kaupallisten rakennusten kohdalla puhutaan helposti reilusti yli 100 kWh:n (voimalan teho) järjestelmistä – aurinkovoimalan asentamis- ja laitekustannuksessa puhutaan sadoista tuhansista euroista
- **One-size-fits-all -pakkoratkaisut** eivät tarkoituksenmukaisia
  - Eivät ole tehokkaimpia eurojen tai päästöjen vähentämisen näkökulmista
  - Eri jäsenmaiden eri alueiden välillä on suuria eroja niin ilmasto-olosuhteiden kuin esimerkiksi alueiden erilaisuuden suhteen (mm. muuttoliike)
    - Sähköä kulutetaan Suomessa eniten talviaikaan, jolloin aurinkovoiman saanto on erittäin vähäistä tai olematonta.

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvoston ehdotus (U-jatkokirje) on oikeasuuntainen ja kattava, mutta siihen liittyy tiettyjä muutostarpeita.
- Positiivista kirjeessä on:
  - tuodaan esiin vaikutustenarvioinnin heikkous
  - kansalliset olosuhteet huomioitava nykyistä paremmin asuinrakennuksissa
  - lähtökohtaisesti kriittinen suhtautuminen aurinkoenergiajärjestelmän rakentamiseen olemassa oleviin julkisiin ja kaupallisiin rakennuksiin
  - uusien rakennusten suunnittelussa otettava huomioon muitakin reunaehtoja kuin aurinkoenergian tuottopotentiaali

Kaupan liiton muutos/lisäysehdotukset

- **Ei aurinkoenergiajärjestelmän rakentamispakkoa** uusiin eikä erityisesti olemassa oleviin kaupallisiin rakennuksiin
- Euroopan komission tulee asettaa päästövähennystavoitteet ja **jäsenvaltiot päättävät keinoista**, jolloin saadaan jäsenvaltioihin parasta ja kustannustehokkaimpia ratkaisuja.
- Jos kuitenkin tulisi sääntelyä aurinkoenergiajärjestelmissä kaupallisissa rakennuksissa, direktiivissä tulee olla poikkeussäännös, joka **mahdollistaa velvoitteesta poikkeamisen jäsenvaltion olosuhteisiin perustuvilla syillä**
  - Sähköä kulutetaan Suomessa eniten talvella, jolloin aurinkovoiman saanto heikko. Sähkön varastointiteknologia on vasta kehitysasteella ja rakennukseen integroitavat aurinkoenergiaa hyödyntävät pintamateriaalit tekevät jo tuloaan.
- **Kansalliset olosuhteet** huomioitava myös **kaupallisissa rakennuksissa**

Uusiutuvan energian pienvoimatuotantoa ei tule enää kansallisesti rajoittaa keinotekoisesti

- Kaupan aurinkovoimaloiden pinta-alaa **potentiaalisissa suurissa kohteissa rajoittaa kansallisesti asetettu**, keinotekoisen alhainen sähköverovelvollisuuden raja.
- Sähköverovelvollisuudesta on tällä hetkellä vapautettu **yli 100 kVA:n nimellistehoiset**, mutta **enintään 800 000 kWh** vuodessa tuottavat pienvoimalaitokset.
- **Euroopan muuttunut turvallisuus- ja energiapoliittinen tilanne** tulisi kuitenkin ottaa **kansallisesti nykyistä paremmin huomioon**, ja nostaa **kansallisesti keinotekoisen alhaalle asetettu** sähköverovelvollisuuden raja uusiutuvan energian osalta nopeasti lähemmäksi **EU:n sallimaa 2 000 MWh:ia**.

Kiitos!

Kaupan liitto
Eteläranta 10
00131 Helsinki

kauppa@kauppa.fi
@kauppafi / kauppa.fi

KAUPAN LIITTO